

Examen VMBO-GL en TL

2017

tijdvak 2
dinsdag 20 juni
13.30 - 15.30 uur

beeldende vakken CSE GL en TL

Bij dit examen hoort een bijlage.

Dit examen bestaat uit 35 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 60 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Open vragen

Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, dan worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

Toekomstdromen

Op afbeelding 1 zie je een foto van het centrum van Parijs.
Op afbeelding 2 zie je een digitaal ontwerp van Parijs. Het werd in 2015 gemaakt door de Belgische architect Vincent Callebaut.

Callebaut droomt ervan steden te bouwen met een duurzaam karakter waarbij de natuur een grote rol speelt.

- 3p **1** *Bekijk afbeelding 1 en 2.*
De stad Parijs op de foto en in het ontwerp van Callebaut vertonen overeenkomsten.
→ Noem drie overeenkomsten tussen de stad Parijs op de foto en de stad Parijs in het ontwerp door Callebaut.
- 3p **2** *Vergelijk afbeelding 1 en 2.*
Er zijn ook verschillen.
→ Noem drie veranderingen die Callebaut aanbracht in de stad.
- 1p **3** *Bekijk afbeelding 2.*
In het digitale ontwerp is goed te zien dat Callebaut oude gebouwen laat staan en er delen aan toevoegt.
De oude gebouwen en de toevoegingen vormen beeldend een geheel.
→ Leg uit hoe Callebaut er beeldend een geheel van maakte.
- 2p **4** *Bekijk afbeelding 1 en 2.*
Met dit ontwerp draagt Callebaut bij aan de leefbaarheid van Parijs.
→ Geef twee argumenten waardoor Callebauts ontwerp de leefbaarheid van Parijs zal vergroten.
- 3p **5** *Bekijk afbeelding 2.*
Callebaut ontwerpt met behulp van de computer.
→ Noem drie voordelen van het ontwerpen op de computer.

Op afbeelding 3 zie je een kwal. Dit zeedier inspireerde Callebaut in 2015 tot het ontwerpen van de waterstad Aequorea. Het ontwerp zie je op afbeelding 4.

- 3p **6** *Bekijk afbeelding 3 en 4.*
De gebouwen van Aequorea lijken op een kwal.
→ Noem drie aspecten van de **vormgeving** waaraan je ziet dat Aequorea geïnspireerd is op een kwal. Leg je antwoorden uit.

Callebaut wil deze stad bouwen van nieuw materiaal dat bestaat uit algen en plastic afval.

- 1p **7** *Bekijk afbeelding 4.*
De keuze voor dit materiaal sluit goed aan bij zijn droom om
I: duurzaam te bouwen.
II: steden te ontwerpen waarbij de natuur een grote rol speelt.
Wat is juist?
A Alleen I is juist.
B Alleen II is juist.
C I en II zijn beide juist.
D I en II zijn beide onjuist.
- 1p **8** *Bekijk afbeelding 2 en 4.*
Men vindt de plannen van Callebaut utopisch.
→ Geef een argument om zijn plan voor Parijs utopisch te noemen.
- 1p **9** Geef een argument om zijn plan van Aequorea utopisch te noemen.

Luchtkastelen

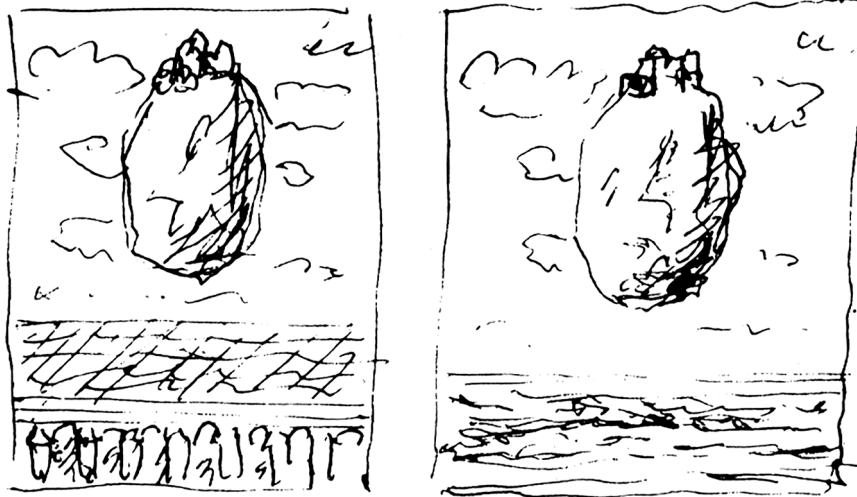
Dromen vormen een belangrijke inspiratiebron voor de Belgische surrealist René Magritte. In 1959 schilderde hij *Het kasteel in de Pyreneeën* dat je ziet op afbeelding 5.

- 1p **10** *Bekijk afbeelding 5.*
Het schilderij is realistisch geschilderd. Ondanks de realistische manier van schilderen is de voorstelling vervreemdend.
→ Noem een aspect van de **voorstelling** dat vervreemdend is.

- 2p 11 *Bekijk afbeelding 5.*
De rots op het schilderij ziet er dreigend uit.
→ Noem twee aspecten van de **vormgeving** waardoor de rots dreigend overkomt. Leg je antwoorden uit.

Op figuur 1 zie je twee schetsen die Magritte maakte voor dit werk.

figuur 1

- 2p 12 *Bekijk figuur 1.*
Op de linker schets zie je een hekje, op de rechter schets ontbreekt dit hekje.
→ Noem twee effecten van het weglaten van het hekje.

Op afbeelding 6 zie je de luchtballon die de Turkse kunstenaar Ahmet Ögüt in 2012 maakte: het *Kasteel van Vooruit*.

- 3p 13 *Bekijk afbeelding 5 en 6.*
De ballon van Ögüt is geïnspireerd op de rots van Magritte, maar ze zijn zeer verschillend.
→ Noem drie verschillen tussen de ballon van Ögüt en de rots van Magritte.

Öğüt verving het kasteel op de top van de ballon door een kopie van het *Vooruit*-gebouw. Op afbeelding 7 en 8 zie je het *Vooruit*-gebouw. In dit gebouw kregen arbeiders onderwijs en vonden sociale activiteiten voor hen plaats.

Öğüt liet de ballon zweven bij het *Vooruit*-gebouw.
Op afbeelding 9 zie je hoe de ballon boven de stad hangt.

- 1p 14 *Bekijk afbeelding 6 t/m 9.*
Met het *Kasteel van Vooruit* vraagt Öğüt aandacht voor het *Vooruit*-gebouw.
→ Leg uit op welke manier Öğüt deze aandacht vraagt.

Het werk van Öğüt werd kapot geschoten.
Een foto van het kapotgeschoten werk zie je op afbeelding 10.
Op figuur 2 zie je hoe het werd tentoongesteld. Aan de muur hingen de berichten uit de krant en de politierapporten over deze vernieling.

figuur 2

- 1p 15 *Bekijk figuur 2.*
Op deze foto zie je een
A assemblage.
B installatie.
C objet trouvé.
- 2p 16 *Bekijk afbeelding 10.*
→ Geef twee mogelijke redenen waarom Öğüt de kapotgeschoten ballon heeft tentoongesteld.

Zout, een oplossing?

De architect Eric Geboers droomt ervan duurzaam te ontwerpen en te bouwen. Hij onderzoekt of het mogelijk is om te bouwen met zout dat overblijft wanneer je zeewater laat verdampen. Op afbeeldingen 11 en 12 zie je digitale ontwerpen uit 2015 van een stad die hij ooit wil bouwen: *the Salt Project (het Zoutproject)*.

- 2p 17 *Bekijk afbeelding 11 en 12.*
Geboers wil zijn stad bouwen in een woestijnachtige omgeving.
→ Noem twee kenmerken van het *Salt Project* waardoor deze stad goed past in deze woestijnachtige omgeving.
- 1p 18 Volgens Geboers is een stuk woestijn aan de kust ideaal om zijn stad te bouwen.
→ Geef een praktische reden om aan de kust te bouwen.
- 2p 19 Geboers wil graag duurzaam bouwen.
→ Noem twee argumenten waarom bouwen met zout duurzaam is.

Op figuur 3 zie je hoe Geboers experimenteert door zout, bindmiddel en een beetje water te mengen. Hij zocht het ideale mengsel om een zelfdragende koepel te maken.

Op afbeelding 13 zie je een maquette met zo'n koepel.

figuur 3

- 1p 20 *Bekijk figuur 3.*
Het experiment is vooral
A beeldend.
B esthetisch.
C technisch.

- 1p **21** *Bekijk figuur 3 en afbeelding 13.*
De **koepelvorm** van het zoutmengsel maakte Geboers door te
A assembleren.
B construeren.
C modelleren.
- 2p **22** *Bekijk afbeelding 13.*
→ Noem twee redenen voor Geboers om een maquette te maken.
- 2p **23** *Bekijk afbeelding 11, 12 en 13.*
Voor zijn *Salt Project* werkt Geboers samen met wetenschappers.
→ Noem twee aspecten waarvoor hij de kennis van wetenschappers nodig heeft.

Voordat zijn droom zal uitkomen moet Geboers nog veel onderzoeken. Het bouwen van een prototype in de woestijn kan een volgende stap zijn.

- 3p **24** *Bekijk afbeelding 11, 12 en 13.*
→ Wat kan Geboers door middel van zo'n prototype onderzoeken?
Geef hiervan drie voorbeelden.
- 1p **25** Geboers heeft al meerdere prijzen met zijn *Salt Project* gewonnen.
→ Geef een reden waarom het *Salt Project* deze prijzen heeft gewonnen.
- 1p **26** Geboers zegt dat hij van waardeloos materiaal iets waardevols kan maken.
→ Leg deze bewering uit.

Nachtmerrie

Op afbeelding 14 zie je het werk *Central Park* van de Belgische schilder Pierre Alechinsky uit 1965. Het schilderij is genoemd naar een park midden in New York. Bewoners van New York vonden het park vooral 's nachts gevaarlijk, daarom verbeeldde Alechinsky het park als een monster uit een nachtmerrie.

Het werk bestaat uit een centraal gedeelte met randen van kleine zwart-wit-tekeningen.

2p 27 *Bekijk afbeelding 14.*

Het centrale gedeelte lijkt op een griezelig monster.

→ Noem twee aspecten van de **voorstelling** van het centrale gedeelte waardoor het lijkt op een griezelig monster.

2p 28 *Bekijk afbeelding 14.*

→ Noem twee aspecten van de **vormgeving** van het centrale gedeelte waardoor het monster zo griezelig lijkt. Leg je antwoorden uit.

Afbeelding 15 is een detail van de rand.

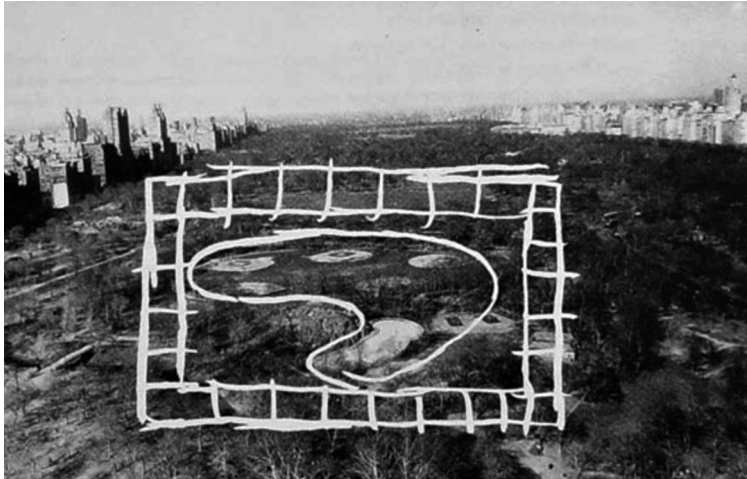
2p 29 *Bekijk afbeelding 14 en 15.*

→ Noem twee kenmerken van een nachtmerrie die je terugziet in de rand.

De vorm van het monster in het centrale gedeelte is gebaseerd op de plattegrond van het park.

Op figuur 4 zie je een foto van het park waarop Alechinsky zijn eerste schets maakte. De foto is van bovenaf genomen.

figuur 4

- 1p 30 *Bekijk afbeelding 14 en figuur 4.*
Met deze schets onderzoekt Alechinsky
A de toepassing van clair-obscur in *Central Park*.
B de ordening voor *Central Park*.
C het lijnperspectief voor *Central Park*.
- 2p 31 *Bekijk afbeelding 14 en figuur 4.*
Het schilderij is deels uitgevoerd in kleur, de foto met schets is zwart-wit.
→ Noem nog twee verschillen tussen het schilderij en de schets op de foto.
- 1p 32 *Bekijk afbeelding 14 en figuur 4.*
In het centrale gedeelte van het schilderij zou je een deel van de plattegrond van het park kunnen herkennen.
→ Noem een kenmerk van het schilderij waarin je het park herkent.
- 2p 33 *Bekijk afbeelding 14.*
Alechinsky schilderde snel.
→ Noem twee aspecten van de hanteringswijze waaraan je kan zien dat Alechinsky snel schilderde.

Let op: de laatste vragen van dit examen staan op de volgende pagina.

Alechinsky maakte meerdere werken over het park.
Op afbeelding 16 zie je *Central Park I* uit 1976.

- 1p 34 *Bekijk afbeelding 16.*
→ Leg uit op welke manier Alechinsky in de rand van dit werk een nachtmerrie verbeeldt.
- 1p 35 *Bekijk afbeeldingen 14 en 16.*
Beide afbeeldingen laten het park zien als een nachtmerrie.
→ Leg uit welke afbeelding het meest een nachtmerrie verbeeldt.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.